

VALTION IT-JOHTORYHMÄ

Aika **ke 17.2.2010 klo 8-10**
Paikka VM, Alekski 36 A, nh. Alekski

Osallistujat:

Turunen Juhani	alivaltiosihteeri	valtiovarainministeriö	puheenjohtaja
Aho Matti	osastopäällikkö	maa- ja metsätalousministeriö	jäsen
Hiironniemi Silja	ylivohtaja	valtiovarainministeriö	jäsen
Korhonen J. Kalle	alivaltiosihteeri	työ- ja elinkeinoministeriö	jäsen
Mattlin Håkan	ylivohtaja	opetusministeriö	jäsen
Rainio Riitta	hallintojohtaja	ympäristöministeriö	jäsen
Siponen Aki	tietohallintojohtaja	puolustusministeriö	jäsen
Uusikartano Ari	tietohallintojohtaja	ulkoasiainministeriö	jäsen
Vilavaara Auni-Marja	osastopäällikkö	valtioneuvoston kanslia	jäsen
Benson Yrjö	valtion IT-johtaja	valtiovarainministeriö	sihteeri
Viitala Marja-Leena	projektisihteeri	valtiovarainministeriö	sihteeri

Asiantuntijat:

Olli-Pekka Rissanen	erityisasiantuntija	valtiovarainministeriö
---------------------	---------------------	------------------------

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kävi asialistan läpi.

Ajankohtaiset asioista esillä oli SADe-ohjelman tilannekatsaus, jonka piti Silja Hiironniemi. Ohjelmassa on valmisteltu selvitystä huomiseen talouspoliittisen ministerivaliokunnan kokoukseen. Ohjelman nykyinen ohjausryhmä Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA) päätti, että valmisteluun esitetään vain 7 palvelukokonaisuutta, joista osa on esiselvitysvaiheessa, osa jo käynnissä. Konserniohjausosuudessa tarvitaan lainsäädäntöä, joko koskee myös koko julkishallintoa. Keväällä on tulossa lakiehdotus, jonka työnimenä on tietohallintolaki.

2 Valtion IT-strategian päivitys, Yrjö Benson

Yrjö Benson kertoi tulevasta valtion IT-strategian päivityksestä. Nykyinen vuonna 2006 tehty strategia on voimassa vielä 2 vuotta. Periaatepäätös on pitkän tähtäimen suuntaviiva, jonka lisäksi on SADe-ohjelman palvelukokonaisuudet ja ValtIT-tilannekatsaus. Johtoryhmältä toivotaan evästyksiä uuden strategian työstämiselle.

* ValtIT-tilannekatsaus:

- Valtionhallinnon tietohallinnon luvut tulevat pienemään, kun yliopistot poistuivat kokonaisuudesta.
- Kokonaisarkkitehtuurissa on tulossa järjestelmäkartta.
- Tietoturvassa ajankohtaista valtioneuvoston periaatepäätös ja kehittämisohjelma vuosille 2010-2015 ollaan valmistelemassa.

- * Ovatko ValtIT:n tavoitteet samat, joita halutaan pitää valtion ICT:n tavoitteena?
Yleistavoitteena on, että kustannukset alenevat ja kansalaisille näkyvä palvelu paranee.
- yhtenäinen perustietokanta
  - yhteiset peruspalvelut
  - kansainvälinen yhteistoiminta ja
  - elinkaarimalli.

Puheenjohtajan mukaan voimassa oleva IT-strategia on jo ehtinyt vanhentua ja uusi strategia olisi hyvä saada tehtyä mahdollisimman pian. Tulisi pyrkiä lyhyempään esitysmuotoon, jossa teknologiapuoli ja käsitteet voisivat olla liitteenä. Tavoitteissa ollut kansainvälinen yhteistoiminta ei pikemminkin keino. Tuleva IT-strategia on myös keskeinen osa hallintopolitiikan tulevaisuuskatsausta.

Keskustelussa nousi esille seuraavia näkökulmia:

- Kansalaisten peruspalvelut tulisi olla ensimmäisenä tavoitteena.
- SADe-ohjelma ei sellaisenaan kata koko JulkIT:tä.
- Palvelujen asiakkaina tulisi näkyä myös yritykset.
- Strategian tulee olla yksinkertainen, jotta sitä voidaan esittää palvelujen kehittäjille.
- Kustannukset nousevat palveluja kehitettäessä, joten tarvitaan panostusta virastojen toimintamenoihin.

Puheenjohtajan mukaan hallintoihmisten näkemys pitää näkyä IT-strategiassa; miten hallinto kehittyy ja tuottavuus kasvaa strategian avulla. Näin strategia palvelee muutosta paremmin. Tavoitteiden runko on hyvä; strategiasta tulisi tehdä todella yksinkertainen ja nopealla aikataululla. Strategia toimii johtoryhmän työkaluna.

Puheenjohtaja kiitti esityksestä ja toivoi, että tähän asiaan palataan kevään aikana..

3 Julkisen tiedon vapautuksen hankkeet ja työryhmät, Yrjö Benson

Yrjö Benson esitteli juuri julkisen tiedon vapautusta mieltiviä työryhmiä. LVM:n Julkisen tiedon saatavuus -ryhmä mieltii, millä keinoin tiedon saatavuutta tulee lisätä. VM:n ryhmät ovat: Julkishallinnon tietovarantojen saatavuuden ja käytön edistäminen (mieltii politiikkaa ja hinnoittelua) ja Julkishallinnon perustietovarantojen rajapinnat (mieltii tekniikoita).

Keskustelussa nousi esille seuraavia näkökulmia:

- Tulee muistaa asioiden budjettivaikutukset, esim. VRK:n kohdalla.
- Julkisia tavoitteita saavutetaan tekemällä yhteistyötä (julkishallinto ja yritykset).
- Haasteina on kunta-valtio-suhde ja tietojen maksuttomuus. Jo valtionhallinnon sisäinen ratkaisu auttaa.
- Taloudellisten vaikutusten arviointi –osio oltava mukana.
- Tämä nähdään tärkeänä ja hyvänä asiana.
- Täytyy priorisoida töiden tekemistä, koska resurssit eivät riitä kaiken tekemiseen pyydetyssä aikataulussa.

Puheenjohtaja kiitti esityksestä. Yleisesti ottaen julkisen tiedon vapautusta kannatetaan.

4 ICT-konserniohjauksen kehittäminen, O-P Rissanen

Olli-Pekka Rissanen kertoi SADe-ohjelmaan kuuluvasta ICT-konserniohjauksen kehittämisestä. Työryhmän esitys on menossa talouspoliittiseen ministerivaliokunnan käsitteilyyn 18.2.2010.

Ohjausmenetelmät on määritelty valtiovarainministeriön sisäisessä Konserniohjauksen menetelmällinen kehittäminen -hankkeessa (mm. lainsäädäntö, informaatio-ohjaus, taloudellinen ohjaus ja rakenteet). IT-konserniohjausryhmässä määritellyt kohdealueet ovat: sähköisten palveluiden laatu, osaaminen, rakenteet, organisaation omat tietojärjestelmät, varautuminen (uusi valmiuslaki on tulossa), tietoturva (tietoturva-asetus tulossa ja tietoturvalain laatimisesta on keskusteltu), tietovarantojen käyttö, yhteiset palvelut ja yhteentoimivuus.

* Yhteentoimivuus: Valtiotason kokonaisarkkitehtuuri –hanke (VALTASA/VATI) tekee pohjatyt. miten prosessit voivat hyödyntää olemassa olevia tietovarantoja (rajapinnat, sanastot, metatiedot). Joku taho ylläpitää tietoja; tarvitaan sekä keskitetty ohjausta että toimialakohtaista ohjausta. Yhteentoimivuus koskee koko julkishallintoa. Lakiin ei viedä tietoarkkitehtuuri-käsitettä.

* Yhteiset palvelut: puhutaan pääsääntöisesti valtionhallinnon palveluista. VALTASA-hankeessa valmisteltu luokitus otetaan jatkotyön pohjaksi. Mietittävänä mm. palvelujen käytön pakollisuus vs. vapaaehtoisuus (pakollisten joukko ei voi olla iso) ja julkishallinnon yhteiset palvelut (esim. yhteiset verkot). Työn periaatteena on, ettei innovaatiota saa tappa.

*Tietovarantojen käyttöä käsiteltiin jo aiemmin.

* JulkIT-organisatio; tällä hetkellä nähdään palveluintegraattorina (ei ohjaustoimintoa). Työryhmä hahmottaa periaatteelliset organisaatiovaihtoehdot.

Aikataulu: lainsäädäntöehdotus on lausunnolla kesällä ja valmistuu kesän lopussa. Laki-esitys menee syksyllä eduskuntaan.

Keskustelussa nousi esille seuraavia näkökulmia:

- Käsitelläänkö tätä asiaa myös JUHTAssa? -> Asiaa käsitellään JUHTAn kokouksissa, mm. JHS-suositukset ovat yhtenä ohjausmenetelmänä.
- Entä Pohjoismaiset käytännöt? -> Tanska on tässä pidemmällä, Ruotsi jäljessä.
- Tanskalla on mm. kansalaisen kotisivu, kuntien ohjaus on vahvempi ym.
- Tietohallintolaissa on vaarana se, että haukataan liian iso pala, lainsäädännössä täytyy huomioida myös EU:n säädökset.
- Nyt tehdään vain se, mikä on kiireellisesti tehtävä, ei olla menossa prosessitasolle.
- Myös seurantaraportointi olisi hyvä olla mukana.

Puheenjohtaja kiitti esityksestä ja totesi tietohallintolain olevan tulossa. Poliittinen tahto siihen on jo olemassa. Laki tulee vaikuttamaan sekä hallinnossa tehtävään päätöksentekoon että arviointitoimintaan. Jatkossa JHS-suositusten ohjaustoiminto tulee kasvamaan. Johtoryhmä voi viedä asiasta tietoa eteenpäin.

5 Muut asiat

Puheenjohtaja halusi keskustella johtoryhmän työskentelytavoista. Johtoryhmän poikkihallinnollinen työskentely kuuluu konserniohjaukseen. Ryhmän tehtävänä on luoda yhteistä, laajempaa ajattelua. Jokainen tulisi ottaa vastuuta siitä, että tietoa näistä asioista viedään eteenpäin. Kokouksissa ei pitäisi käydä läpi hankelista, vaan käydään läpi asioita, jotka ovat valmisteilla. Listalla tulisi olla vain 2-3 laaja-alaista asiaa, jotta niistä eh-

ditään keskustella. Puheenjohtaja toivoi näkemyksiä mm. esitysten jakamisesta etukäteen.

Keskustelussa nousi esille seuraavia näkökulmia:

- Olisi hyvä, että paperit tulisivat n. viikkoa ennen.
- Asialistalla tulisi olla vain muutama aihe, joista puhutaan syvällisemmin. Jos paperit jaetaan etukäteen, syntyy enemmän keskustelua. Saaduista materiaalista voidaan keskustella myös esim. tietohallinnon edustajien kanssa.
- Mieluummin strategista keskustelua, ei substanssikeskustelua.

Sovittiin, että kokouspaperit on tultava noin 4 päivää ennen kokousta. Esityslistalla on maksimissaan kolme asiaa.

Seuraava kokous on **ma 22.3.2010 klo 14-16**, VM, Alekski 36 A, nh. Alekski.

Puheenjohtaja päätti kokouksen.